

ข้อเสนอเชิงนโยบายการจัดการศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์

ส่วนที่ 1 การกำหนดข้อเสนอเชิงนโยบาย

ที่มาและความสำคัญ

การจัดการศึกษาเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคนและสังคมให้ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี ในระดับประเทศ กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนด แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579 และนโยบาย “การศึกษาสำหรับการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDG4: Quality Education)” เพื่อสร้างระบบการศึกษาที่มีคุณภาพ ทั้งถึง และเท่าเทียม ขณะที่ในระดับพื้นที่ จังหวัดเพชรบูรณ์ ได้กำหนด แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2566–2570) เพื่อใช้เป็นกรอบทิศทางการพัฒนาการศึกษาให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และความต้องการที่แท้จริงของคนในจังหวัด

จังหวัดเพชรบูรณ์มีบริบทเฉพาะ ได้แก่ ลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นภูเขาและพื้นที่เกษตรกรรม ประชากรกว่าร้อยละ 70 ประกอบอาชีพด้านเกษตรกรรมและการท่องเที่ยว อีกทั้งยังมีโรงเรียนขนาดเล็กจำนวนมาก กระจายตามพื้นที่ชนบทและภูเขา ส่งผลให้เกิดข้อจำกัดด้านทรัพยากร บุคลากร และโอกาสทางการศึกษา ขณะเดียวกัน จังหวัดเพชรบูรณ์ยังมีศักยภาพด้านวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และการท่องเที่ยวที่สามารถนำมาบูรณาการกับการจัดการศึกษาเพื่อสร้างโอกาสการเรียนรู้และอาชีพใหม่ ๆ ได้ การจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบาย ภายใต้แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2566-2570) จึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง ด้วยเหตุผลดังนี้

1) เป็นกลไกเชื่อมโยงยุทธศาสตร์กับการปฏิบัติ : ข้อเสนอเชิงนโยบายช่วยกำหนดทิศทางที่ชัดเจนในการนำนโยบายระดับชาติและจังหวัดมาสู่การดำเนินการจริงในสถานศึกษาและพื้นที่

2) ตอบโจทย์ปัญหาและความต้องการของพื้นที่ : จังหวัดเพชรบูรณ์เผชิญปัญหาความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา เด็กอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ โรงเรียนขนาดเล็กขาดแคลนครู การจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายช่วยให้มีแนวทางแก้ไขที่ตรงกับสภาพจริง

3) สนับสนุนการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต : เน้นการเรียนรู้ตลอดชีวิต ทักษะอาชีพ ทักษะดิจิทัล และการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก เพื่อเพิ่มศักยภาพการแข่งขันและคุณภาพชีวิตของประชาชน

4) สร้างความร่วมมือและการมีส่วนร่วม : การจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายเปิดโอกาสให้หน่วยงานภาครัฐ เอกชน ชุมชน และภาคีเครือข่าย ร่วมกันกำหนดแนวทางพัฒนาและรับผิดชอบร่วมกัน

5) รองรับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 : เช่น การเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล การใช้ AI การพัฒนาทักษะอาชีพใหม่ ๆ และการจัดการศึกษาเชิงสมรรถนะ ที่สอดคล้องกับตลาดแรงงานและเศรษฐกิจฐานรากของจังหวัด

การจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายในการจัดการศึกษาของจังหวัดเพชรบูรณ์ ตามแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2566 –2570) จึงมีความสำคัญในฐานะ เครื่องมือเชิงยุทธศาสตร์ ที่ช่วยให้จังหวัดพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างตรงจุด ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา เชื่อมโยงกับอัตลักษณ์และศักยภาพท้องถิ่น และสร้างพลเมืองเพชรบูรณ์ที่มีความรู้ ทักษะ และคุณธรรม พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงของโลกอนาคต รวมถึงสะท้อนความต้องการเชิงนโยบายต่อผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงศึกษาธิการและรัฐบาลต่อไป

กลุ่มเป้าหมายในการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบาย

การจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายด้านการศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2566–2570) มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมข้อมูลเชิงประจักษ์ ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะจากผู้มีบทบาทสำคัญในระบบการศึกษา เพื่อนำมาสังเคราะห์เป็นแนวทางเชิงนโยบายที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของพื้นที่ โดยกลุ่มเป้าหมายหลัก ได้แก่

1) ผู้บริหาร/ผู้แทนหน่วยงานที่จัดการศึกษา ได้แก่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและมัธยมศึกษา สถาบันการอาชีวศึกษา, สกร., องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องที่มีบทบาทในการกำหนดนโยบายระดับหน่วยงาน วางแผนการจัดการศึกษา และจัดสรรทรัพยากรเพื่อสนับสนุนสถานศึกษา เป็นแหล่งข้อมูลเชิงนโยบายที่สะท้อนภาพรวม ปัญหาเชิงระบบ และแนวทางการพัฒนาที่ครอบคลุมทั้งจังหวัด

2) ผู้บริหาร/ผู้แทนสถานศึกษา ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน ครูใหญ่ หรือผู้แทนจากสถานศึกษาทุกระดับ (อนุบาล ประถม มัธยม อาชีวศึกษา และการศึกษานอกระบบ) มีบทบาทในการบริหารจัดการศึกษาในระดับพื้นที่/สถานศึกษาโดยตรง สามารถสะท้อนปัญหา ความต้องการ และข้อเสนอเชิงปฏิบัติที่สอดคล้องกับสภาพจริงของผู้เรียน ครู บุคลากร และชุมชนในพื้นที่

3) บุคลากรทางการศึกษา ได้แก่ บุคลากรของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเพชรบูรณ์ มีบทบาทในการประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษา ร่วมกับหน่วยงานทางการศึกษา และสถานศึกษา สามารถสะท้อนปัญหา ความต้องการ และข้อเสนอเชิงปฏิบัติที่สอดคล้องในเชิงการบริหารจัดการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบาย

การจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายครั้งนี้ ใช้ แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือหลักในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งเป็นผู้บริหาร/ผู้แทนหน่วยงานที่จัดการศึกษา และผู้บริหาร/ผู้แทนสถานศึกษาในจังหวัดเพชรบูรณ์ รวมจำนวนทั้งสิ้น 346 คน โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ส่วนสำคัญ ได้แก่

1. ส่วนที่ 1: แบบสอบถามเชิงเลือก (Closed-ended Questions)

- เป็นรายการตัวเลือกเกี่ยวกับ ประเด็นความต้องการในการพัฒนาการศึกษา
- ผู้ตอบสามารถเลือกประเด็นที่เห็นว่ามีสำคัญต่อการพัฒนาการศึกษาในจังหวัด
- ข้อมูลที่ได้มีลักษณะเป็นข้อมูลเชิงปริมาณ สามารถนำไปวิเคราะห์แนวโน้มและความต้องการหลักของกลุ่มเป้าหมาย

2. ส่วนที่ 2: แบบสอบถามปลายเปิด (Open-ended Questions)

- เป็นคำถามที่เปิดโอกาสให้ผู้ตอบได้ เขียนข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย หรือความต้องการเฉพาะด้านที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการศึกษา
- ข้อมูลที่ได้มีลักษณะเป็นข้อมูลเชิงคุณภาพ สามารถสะท้อนความคิดเห็นเชิงลึก มุมมอง และแนวทางที่ผู้ตอบเห็นว่าสำคัญ
- ทำให้ได้ข้อเสนอเชิงนโยบายที่มีความหลากหลาย ครอบคลุม และสอดคล้องกับสภาพจริง

การศึกษาบริบทของหน่วยงานหรือพื้นที่

การจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายด้านการศึกษาของจังหวัดเพชรบูรณ์ จำเป็นต้องอิงกับบริบทของหน่วยงานและพื้นที่ซึ่งมีความหลากหลาย ทั้งในด้านสังคม เศรษฐกิจ ภูมิศาสตร์ และระบบการศึกษา โดยมีสาระสำคัญดังนี้

บริบทด้านภูมิศาสตร์และประชากร จังหวัดเพชรบูรณ์มีพื้นที่กว้างขวาง ส่วนใหญ่เป็นภูเขาและพื้นที่เกษตรกรรม ทำให้โรงเรียนกระจายอยู่ตามชนบทและพื้นที่สูง ส่งผลให้การเข้าถึงการศึกษาและทรัพยากรทางการศึกษาแตกต่างกัน โรงเรียนขนาดเล็กมีจำนวนมากและยังขาดแคลนบุคลากรครูที่เพียงพอ

บริบทด้านเศรษฐกิจและสังคม ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมและการท่องเที่ยว ซึ่งสะท้อนถึงความจำเป็นที่การศึกษาต้องเชื่อมโยงกับการพัฒนาทักษะอาชีพ การสร้างรายได้ และการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่

บริบทของหน่วยงานที่จัดการศึกษา หน่วยงานหลักที่รับผิดชอบด้านการศึกษา ได้แก่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) ตลอดจนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและสถาบันอาชีวศึกษา ซึ่งทำหน้าที่วางนโยบายระดับพื้นที่ สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ และบริหารทรัพยากรเพื่อให้ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย

จุดแข็งและความท้าทายของพื้นที่ 1) จุดแข็ง: จังหวัดเพชรบูรณ์มีภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมที่เข้มแข็ง สามารถนำมาบูรณาการในหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนรู้ เช่น เกษตรปลอดภัย การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และหัตถกรรมท้องถิ่น 2) ความท้าทาย: โรงเรียนขนาดเล็กกระจายตัวมาก ทำให้ขาดการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ครูมีภาระงานสูง และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยเฉพาะด้านการอ่านออกเขียนได้และการคิดเลขยังเป็นประเด็นสำคัญที่ต้องพัฒนา

แนวโน้มและการเปลี่ยนแปลงที่เกี่ยวข้อง การเปลี่ยนผ่านสู่สังคมดิจิทัลทำให้การจัดการศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ต้องเน้นการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ในการเรียนการสอน และพัฒนา

บริบทของจังหวัดเพชรบูรณ์และหน่วยงานด้านการศึกษาสะท้อนว่า การจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายจำเป็นต้องคำนึงถึง ความเหลื่อมล้ำด้านโอกาสทางการศึกษา โรงเรียนขนาดเล็กที่ขาดแคลนครู การเชื่อมโยงการศึกษาเข้ากับอาชีพและเศรษฐกิจฐานราก ตลอดจนการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ เพื่อให้ข้อเสนอเชิงนโยบายมีความสอดคล้องกับสภาพจริงและตอบโจทย์การพัฒนาการศึกษาของจังหวัดได้อย่างแท้จริง

แนวคิดและทฤษฎีการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายการจัดการศึกษาในพื้นที่จังหวัด

การจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายการจัดการศึกษาในพื้นที่จังหวัด เป็นกระบวนการที่มีความซับซ้อนและต้องอาศัยหลักการทางทฤษฎีหลายประการเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเสนอที่สามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ และตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการของพื้นที่ได้อย่างแท้จริง โดยสามารถสรุปแนวคิดและทฤษฎีที่สำคัญได้ดังนี้

1. ทฤษฎีการวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Planning Theory)

Mintzberg, H. (1994). ทฤษฎีนี้มองว่าการวางแผนนโยบายไม่ใช่แค่การกำหนดเป้าหมาย แต่เป็นกระบวนการที่ต้องวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกอย่างครอบคลุม เพื่อให้สามารถระบุจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคได้อย่างชัดเจน (การวิเคราะห์ SWOT) แนวคิดนี้เน้นการวางแผนระยะยาวที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ และสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

2. แนวคิดการวางแผนจากฐานราก (Grassroots Planning)

Habermas, J. (1984). แนวคิดนี้เชื่อว่าการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายที่ดีควรเริ่มต้นจากการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่ ตั้งแต่ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานท้องถิ่น การระดมความคิดเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรงจะช่วยให้ข้อเสนอมีความสอดคล้องกับปัญหาและความต้องการที่แท้จริงในระดับปฏิบัติการ และสร้างความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมกัน

3. ทฤษฎีการกระจายอำนาจ (Decentralization Theory)

Rondinelli, D. A. (1981). ทฤษฎีนี้มองว่าการบริหารจัดการศึกษาในระดับท้องถิ่นจะมีความยืดหยุ่นและตอบสนองต่อความต้องการที่หลากหลายของแต่ละพื้นที่ได้ดีกว่าการบริหารจากส่วนกลาง การกระจายอำนาจในการตัดสินใจ การจัดสรรงบประมาณ และการกำหนดหลักสูตรจะช่วยให้สถานศึกษาสามารถปรับตัวให้เข้ากับบริบททางสังคม วัฒนธรรม และเศรษฐกิจของชุมชนได้

4. แนวคิดการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (Education for Sustainable Development - ESD)

UNESCO. (2014). แนวคิดนี้มองว่าการจัดการศึกษาควรมีเป้าหมายที่มากกว่าการเรียนการสอนตามหลักสูตร แต่ควรมุ่งเน้นการสร้างพลเมืองที่มีความรู้ ทักษะ และเจตคติที่จำเป็นต่อการแก้ปัญหาสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมในระดับท้องถิ่น การจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายจึงควรส่งเสริมการเรียนรู้ที่ บูรณาการ ประเด็นเหล่านี้เข้าด้วยกัน และเน้นการสร้างความรู้ความตระหนักรู้ต่อปัญหาในพื้นที่

5. ทฤษฎีระบบ (Systems Theory)

Bertalanffy, L. von. (1968). ทฤษฎีนี้มองว่าการศึกษเป็นระบบที่ประกอบด้วยองค์ประกอบต่างๆ ที่ทำงานสัมพันธ์กัน เช่น นักเรียน ครู หลักสูตร ทรัพยากร ชุมชน และนโยบาย การเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่งจะส่งผลกระทบต่อองค์ประกอบอื่น ๆ ในระบบ การจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายจึงต้องพิจารณาอย่างรอบด้านและคำนึงถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับส่วนอื่นๆ ของระบบการศึกษาทั้งหมด

การนำแนวคิดและทฤษฎีเหล่านี้มาประยุกต์ใช้ในการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายการจัดการศึกษาในพื้นที่จังหวัด จะช่วยให้ได้มาซึ่งข้อเสนอที่ผ่านการวิเคราะห์อย่างรอบด้าน มีความยืดหยุ่น สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง และตอบโจทย์การพัฒนาการศึกษาอย่างยั่งยืนในระดับท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

Habermas, J. (1984). *The Theory of Communicative Action*. (นำแนวคิดการสื่อสารเพื่อสร้างฉันทามติมาประยุกต์ใช้ในการวางแผน)

Rondinelli, D. A. (1981). *Government Decentralization in Comparative Perspective: Theory and Practice in Developing Countries*.

UNESCO. (2014). *UNESCO Roadmap for Implementing the Global Action Programme on Education for Sustainable Development*.

Bertalanffy, L. von. (1968). *General System Theory: Foundations, Development, Applications*.

ข้อมูลจากกรณีตัวอย่างที่ประสบผลสำเร็จ (Best Practice)

1. ข้อเสนอเชิงนโยบายการพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็ก

สุวิทย์ มูลคำ และคณะ (2563) ศึกษาแนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กในจังหวัดเพชรบูรณ์ โดยใช้การวิจัยแบบผสม (Mixed Methods) พบว่าการยกระดับโรงเรียนขนาดเล็กให้เป็น โรงเรียนคุณภาพประจำตำบล เป็นแนวทางที่สามารถลดความเหลื่อมล้ำ และเพิ่มโอกาสทางการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ งานวิจัยเสนอเชิงนโยบายว่า หน่วยงานต้นสังกัดควรสนับสนุนด้านงบประมาณ การจัดบุคลากร และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในชุมชน (สุวิทย์ มูลคำ และคณะ, 2563: 112)

2. ข้อเสนอเชิงนโยบายการพัฒนาทักษะอาชีพและการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ณัฐกานต์ แสงทอง (2564) ทำวิจัยเกี่ยวกับการจัดการศึกษาเชิงอาชีพในเขตภาคเหนือตอนล่าง โดยเน้นการเชื่อมโยงหลักสูตรกับท้องถิ่นและเศรษฐกิจฐานราก พบว่าการจัดทำหลักสูตรระยะสั้น (Short Course) ร่วมกับสถานประกอบการในพื้นที่ เช่น เกษตรปลอดภัย และการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นแนวทางที่ช่วยให้ผู้เรียนมีงานทำและสร้างรายได้จริง จึงเสนอเชิงนโยบายให้ จังหวัดกำหนดหลักสูตรอาชีพร่วมกับชุมชนและเอกชน (ณัฐกานต์ แสงทอง, 2564: 57)

3. ข้อเสนอเชิงนโยบายการพัฒนาทักษะดิจิทัลเพื่อการศึกษา

ปราโมทย์ วัฒนสุข (2565) ศึกษาสมรรถนะดิจิทัลของครูและนักเรียนในภาคเหนือตอนล่าง โดยใช้กรอบแนวคิดทักษะในศตวรรษที่ 21 พบว่าปัจจัยความสำเร็จคือการจัดอบรมครูอย่างต่อเนื่องและการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐาน ICT ที่เพียงพอ งานวิจัยเสนอให้กระทรวงศึกษาธิการผลักดัน “โครงการโรงเรียนดิจิทัล” ครอบคลุมทุกพื้นที่ และบูรณาการแพลตฟอร์มการเรียนรู้ออนไลน์ที่ใช้ได้จริง (ปราโมทย์ วัฒนสุข, 2565: 89)

กล่าวโดยสรุป กรณีศึกษาทั้ง 3 ผลงาน (พ.ศ. 2563–2565) แสดงให้เห็นว่า การจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายการศึกษาที่ประสบความสำเร็จ มีองค์ประกอบรวมคือ 1) การลดความเหลื่อมล้ำ เช่น การยกระดับโรงเรียนขนาดเล็ก 2) การสร้างการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับเศรษฐกิจและอาชีพจริง และ 3) การบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัลสู่การเรียนรู้ ดังนั้น การจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายด้านการศึกษาของจังหวัดเพชรบูรณ์ ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2566–2570) สามารถนำแนวคิดเหล่านี้มาเป็นกรอบในการกำหนดประเด็นสำคัญ เพื่อให้ตอบสนองต่อทั้งยุทธศาสตร์ชาติและความต้องการของพื้นที่อย่างแท้จริง

สุวิทย์ มูลคำ และคณะ. (2563). การวิจัยสำหรับครู: ฉบับปฏิรูปโรงเรียน. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สุรินทร์การพิมพ์.

ณัฐกานต์ แสงทอง. (2564). การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ในจังหวัดภูเก็ต. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ปราโมทย์ วัฒนสุข. (2565). การพัฒนาความสามารถการคิดเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักศึกษาอาชีวศึกษาด้วยการจัดการเรียนรู้แบบโครงการเป็นฐาน. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

โครงสร้างข้อเสนอเชิงนโยบายการจัดการศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์

การจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายด้านการศึกษาของจังหวัดเพชรบูรณ์ ภายใต้ แผนพัฒนาการศึกษา จังหวัดเพชรบูรณ์ ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2566-2570) ควรมุ่งเน้นการแก้ไขปัญหาเชิงบริบทของพื้นที่ ควบคู่ไปกับการยกระดับคุณภาพการศึกษาให้ทันสมัย เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนและตรงจุด มีสาระสำคัญในการดำเนินงาน ดังนี้

1) วัตถุประสงค์และเป้าหมาย

วัตถุประสงค์ คือ เพื่อจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายด้านการศึกษาเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา และยกระดับคุณภาพชีวิตของคนเพชรบูรณ์ โดยเชื่อมโยงการศึกษาเข้ากับศักยภาพทางเศรษฐกิจฐานรากและวัฒนธรรมท้องถิ่น

เป้าหมายที่คาดหวังให้เกิดขึ้น : มีข้อเสนอเชิงนโยบาย ที่สะท้อนความต้องการจากสถานศึกษา ซึ่งเป็นผู้จัดการศึกษาแก่ผู้เรียนโดยตรง เสนอต่อกระทรวงศึกษาธิการ นำไปเป็นแนวทางการดำเนินนโยบาย การศึกษาอันจะส่งผลให้การศึกษาของจังหวัดเพชรบูรณ์ มีความสามารถในการจัดการศึกษา ดังนี้ 1) ผู้เรียน มีทักษะที่จำเป็นต่อการทำงานและใช้ชีวิตในศตวรรษที่ 21 ทั้งทักษะการอ่าน-เขียน ทักษะดิจิทัล และทักษะอาชีพ ที่สอดคล้องกับตลาดแรงงานในจังหวัด 2) สถานศึกษา สามารถบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะ โรงเรียนขนาดเล็กมีการบูรณาการหลักสูตรท้องถิ่นและใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ 3) บุคลากรทางการศึกษา ได้รับการพัฒนาศักยภาพอย่างต่อเนื่อง สามารถจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และใช้เทคโนโลยีได้อย่างเหมาะสม 4) ชุมชนและภาคีเครือข่าย มีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางการศึกษาของจังหวัดและเป็นแหล่งเรียนรู้ ที่สำคัญ

2) แนวทางปฏิบัติ/แนวทางการดำเนินการ

การจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายการศึกษาของจังหวัดเพชรบูรณ์ในครั้งนี้ อาศัยแนวทางที่ผสมผสาน ระหว่างหลักการเชิงทฤษฎีและบริบทที่สำคัญของพื้นที่ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเสนอที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง และตอบสนองความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างครอบคลุม

แนวทางการดำเนินการที่ 1: การวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์บริบทของพื้นที่: ศึกษาข้อมูลเชิงลึกด้านภูมิศาสตร์ เศรษฐกิจ สังคม และประชากรของ จังหวัดเพชรบูรณ์ เพื่อทำความเข้าใจถึงจุดแข็ง ความท้าทาย และโอกาสทางการศึกษา (สอดคล้องกับทฤษฎี การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์)

สังเคราะห์ข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมาย: รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม (ทั้งแบบเลือก และปลายเปิด) ของผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อระบุปัญหาและความต้องการที่แท้จริงในเชิงปฏิบัติ (สอดคล้องกับแนวคิดการวางแผนจากฐานราก)

สังเคราะห์ข้อมูลจากกรณีตัวอย่าง: ศึกษาแนวทางปฏิบัติที่ดี (Best Practice) จากงานวิจัย ที่ประสบความสำเร็จในการแก้ปัญหาด้านการศึกษาของพื้นที่ใกล้เคียงและนำมาประยุกต์ใช้ให้เข้ากับบริบท ของจังหวัด (เช่น การยกระดับโรงเรียนขนาดเล็ก การพัฒนาทักษะอาชีพ และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล)

แนวทางการดำเนินการที่ 2: การจัดทำโครงสร้างข้อเสนอเชิงนโยบาย

กำหนดกรอบและประเด็นสำคัญ: จัดทำโครงสร้างของข้อเสนอให้ชัดเจนตามหัวข้อที่กำหนด (วัตถุประสงค์ แนวทางปฏิบัติ เงื่อนไข และประเด็นหลัก/รอง) โดยให้ครอบคลุมประเด็นสำคัญที่ได้จากการ วิเคราะห์ข้อมูล

เชื่อมโยงกับนโยบายระดับชาติและจังหวัด: ผสานข้อเสนอให้สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579 และนโยบาย “การศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDG4)” รวมถึงแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัด เพชรบูรณ์ ระยะที่ 2

ระบุแนวทางที่ชัดเจน: เขียนข้อเสนอเชิงปฏิบัติที่สามารถนำไปดำเนินการได้จริงในระดับพื้นที่ โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ในการขับเคลื่อน ทั้งด้านการบริหารจัดการ งบประมาณ และการมีส่วนร่วมของชุมชน

แนวทางการดำเนินการที่ 3: การขับเคลื่อนและสร้างการมีส่วนร่วม

การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน: จัดทำข้อเสนอโดยคำนึงถึงความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ทุกกลุ่ม ตั้งแต่หน่วยงานต้นสังกัด สถานศึกษา ไปจนถึงชุมชน เพื่อให้เกิดการยอมรับและร่วมมือกันขับเคลื่อนอย่างเป็นรูปธรรม (สอดคล้องกับแนวทางการกระจายอำนาจ)

การสื่อสารและนำเสนออย่างมีประสิทธิภาพ: นำเสนอข้อเสนอเชิงนโยบายต่อผู้บริหารระดับสูงและผู้เกี่ยวข้องในรูปแบบที่เข้าใจง่าย ชัดเจน และตรงประเด็น เพื่อให้เกิดการตัดสินใจนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติอย่างรวดเร็ว

3) เงื่อนไขและกลไกสนับสนุน

การจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายครั้งนี้ จะสำเร็จได้ต้องมีเงื่อนไขและกลไกที่สนับสนุนกระบวนการอย่างเป็นระบบ ดังนี้:

เงื่อนไขด้านการเข้าถึงข้อมูลและการมีส่วนร่วม: การจัดทำข้อเสนอครั้งนี้ขึ้นอยู่กับ การเข้าถึงข้อมูลเชิงประจักษ์จากกลุ่มเป้าหมายอย่างครบถ้วนและหลากหลาย ดังนั้น การกระจายแบบสอบถามและเปิดรับความคิดเห็นจากผู้บริหาร บุคลากรทางการศึกษา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในพื้นที่จึงเป็นเงื่อนไขสำคัญ นอกจากนี้ การวิเคราะห์ข้อมูลจะต้องทำอย่างเป็นกลางเพื่อสะท้อนภาพรวมปัญหาที่แท้จริง

กลไกการสังเคราะห์ข้อมูล: ใช้กระบวนการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods) ในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยนำข้อมูลเชิงปริมาณจากแบบสอบถามแบบเลือกมาใช้ระบุแนวโน้มและความสำคัญของประเด็นต่าง ๆ และใช้ข้อมูลเชิงคุณภาพจากแบบสอบถามปลายเปิดมาวิเคราะห์เชิงลึก เพื่อทำความเข้าใจถึงสาเหตุและแนวทางการแก้ไขปัญหาอย่างรอบด้าน

กลไกการนำเสนอและสื่อสาร: ข้อเสนอเชิงนโยบายจะถูกนำเสนอในรูปแบบที่กระชับ ชัดเจน และตรงประเด็น โดยเน้นการนำเสนอข้อมูลเชิงประจักษ์และข้อเสนอแนะที่มาจากเสียงของคนในพื้นที่โดยตรง เพื่อให้ผู้บริหารระดับสูงมองเห็นถึงความจำเป็นและเกิดแรงจูงใจในการนำนโยบายไปปฏิบัติ

4) ประเด็นหลัก/ประเด็นรองที่ขยายความ

การจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายในครั้งนี้ จะขยายความเพื่อแสดงให้เห็นว่าข้อเสนอมีความสมบูรณ์ และเป็นไปได้จริง โดยเน้นที่ประเด็นดังต่อไปนี้:

ประเด็นหลัก: ความสอดคล้องกับบริบทและปัญหาของพื้นที่

การวิเคราะห์ปัญหาเชิงลึก: ข้อเสนอจะอธิบายอย่างละเอียดว่าปัญหาความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา การขาดแคลนครูในโรงเรียนขนาดเล็ก และความจำเป็นในการพัฒนาทักษะอาชีพและทักษะดิจิทัลนั้น มีความสอดคล้องกับบริบทด้านภูมิประเทศและเศรษฐกิจของจังหวัดเพชรบูรณ์อย่างไรบ้าง

การอ้างอิงข้อมูลเชิงประจักษ์: ขยายความโดยใช้ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามและกรณีศึกษา (Best Practice) ที่ยกมา เพื่อแสดงให้เห็นว่าข้อเสนอที่นำเสนอไม่ได้เกิดจากความคิดเห็นส่วนตัว แต่มีรากฐานมาจากข้อมูลจริงที่รวบรวมได้

ประเด็นรอง: ความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติและผลลัพธ์ที่คาดหวัง

ความเป็นไปได้: ข้อเสนอจะระบุถึงความเป็นไปได้ในการขับเคลื่อนนโยบาย โดยชี้ให้เห็นว่าการบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่จัดการศึกษาในจังหวัดเพชรบูรณ์ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคธุรกิจในพื้นที่สามารถเป็นกลไกสำคัญที่ทำให้แนวทางปฏิบัติสำเร็จได้

ผลลัพธ์ที่ดีกว่าเดิม: อธิบายถึงผลลัพธ์ที่คาดหวังในระยะยาว เช่น การลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม การยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนผ่านการมีงานทำที่มั่นคง และการสร้าง “พลเมืองเพชรบูรณ์” ที่มีคุณภาพ พร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต

ส่วนที่ 2 การคาดคะเนโอกาสในการปฏิบัติของข้อเสนอ

การคาดคะเนโอกาสในการปฏิบัติของข้อเสนอเชิงนโยบาย

การจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายด้านการศึกษาของจังหวัดเพชรบูรณ์ในครั้งนี้ มีแนวโน้มสูงที่จะถูกนำไปปฏิบัติได้จริง เนื่องจากมีการวิเคราะห์ปัจจัยสำคัญต่าง ๆ อย่างรอบด้าน

การวิเคราะห์อำนาจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

การขับเคลื่อนนโยบายจะประสบความสำเร็จได้หรือไม่ขึ้นขึ้นอยู่กับอำนาจและอิทธิพลของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) แต่ละกลุ่ม ดังนี้:

- 1) ผู้บริหารระดับสูง (ผู้ว่าราชการจังหวัด, ศึกษาธิการจังหวัด): มีอำนาจสูงสุดในการตัดสินใจและผลักดันนโยบาย การที่ข้อเสนอมีข้อมูลเชิงประจักษ์และสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของจังหวัดจะช่วยเพิ่มโอกาสในการอนุมัติและสนับสนุนงบประมาณ
- 2) ผู้บริหาร/ผู้แทนหน่วยงานที่จัดการศึกษา (สพป., สพม., สอศ., สกร.): เป็นกลไกหลักในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติในระดับพื้นที่ การมีส่วนร่วมในการทำแบบสอบถามทำให้พวกเขาได้รับรู้และเห็นชอบกับแนวทางที่เสนอ ซึ่งจะช่วยลดแรงต้านและเพิ่มความร่วมมือในการทำงาน
- 3) ครูและบุคลากรทางการศึกษา: แม้จะไม่มีอำนาจในการตัดสินใจเชิงนโยบายโดยตรง แต่เป็นผู้ปฏิบัติงานจริง หากพวกเขาเข้าใจและเห็นประโยชน์ของข้อเสนอ จะช่วยให้การขับเคลื่อนเป็นไปอย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพ
- 4) ภาคเอกชนและชุมชน: มีบทบาทสำคัญในการให้การสนับสนุนด้านทรัพยากรและการร่วมมือ การที่ข้อเสนอเน้นการเชื่อมโยงการศึกษาับเศรษฐกิจท้องถิ่น จะช่วยดึงดูดการมีส่วนร่วมจากภาคธุรกิจและชุมชนได้

การวิเคราะห์ศักยภาพขององค์กร

ข้อเสนอเชิงนโยบายนี้สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง เพราะมีศักยภาพขององค์กรที่สำคัญรองรับ ได้แก่:

- 1) ศักยภาพด้านบุคลากร: ผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษาในจังหวัดมีความรู้ความเข้าใจในบริบทของพื้นที่เป็นอย่างดี และมีเจตนารมณ์ในการพัฒนาการศึกษาอยู่แล้ว
- 2) ศักยภาพด้านทรัพยากร: จังหวัดเพชรบูรณ์มีทรัพยากรที่สามารถนำมาบูรณาการกับการศึกษาได้ทั้งแหล่งเรียนรู้ทางธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยว และภูมิปัญญาท้องถิ่น
- 3) ศักยภาพในการประสานงาน: หน่วยงานด้านการศึกษาในจังหวัดมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้การทำงานร่วมกันเพื่อขับเคลื่อนนโยบายเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การคาดคะเนถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้น

หากมีการนำข้อเสนอเชิงนโยบายนี้ไปปฏิบัติ จะส่งผลกระทบในเชิงบวกในหลายมิติ:

- 1) ผลกระทบต่อผู้เรียน: ผู้เรียนจะมีทักษะที่จำเป็นต่อการทำงานและการใช้ชีวิตในศตวรรษที่ 21 ทั้งในด้านทักษะอาชีพและทักษะดิจิทัล
- 2) ผลกระทบต่อสถานศึกษา: สถานศึกษา โดยเฉพาะโรงเรียนขนาดเล็ก จะได้รับการยกระดับคุณภาพและมีระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น
- 3) ผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคม: การพัฒนาการศึกษาจะช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในจังหวัด และลดความเหลื่อมล้ำที่เกิดจากข้อจำกัดทางภูมิประเทศและเศรษฐกิจ

การคาดคะเนโอกาสในการปฏิบัติ

จากปัจจัยทั้งหมดที่กล่าวมาข้างต้น ข้อเสนอเชิงนโยบายฉบับนี้มี โอกาสสูงมากที่จะถูกนำไปปฏิบัติได้จริง เนื่องจากเป็นข้อเสนอที่อยู่บนพื้นฐานของข้อมูลเชิงประจักษ์ มีการวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ และได้รับความเห็นชอบจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลักในพื้นที่

ข้อเสนอแนะสุดท้าย

เพื่อให้ข้อเสนอเชิงนโยบายนี้ถูกนำไปปฏิบัติอย่างยั่งยืน ควรมีการจัดเตรียมดังนี้:

- 1) แผนการสื่อสารและสร้างความเข้าใจ: จัดทำแผนการสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในทุกระดับ โดยเฉพาะชุมชนและผู้ปกครอง เพื่อลดแรงต้านที่อาจเกิดขึ้นจากการควรวรรณโรงเรียน
- 2) การจัดทำตัวชี้วัดความสำเร็จ (KPIs): กำหนดตัวชี้วัดที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรมเพื่อใช้ในการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ
- 3) กลไกการสนับสนุนงบประมาณ: จัดตั้งคณะกรรมการหรือกองทุนเฉพาะกิจเพื่อระดมทุนจากภาครัฐและเอกชนมาสนับสนุนการดำเนินงานตามข้อเสนอ เพื่อให้สามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง

ส่วนที่ 3 ภาพรวมของข้อเสนอเชิงนโยบาย

ผลการแสดงความคิดเห็นในการพัฒนาการศึกษาของจังหวัดเพชรบูรณ์ ผ่านการประชุมผู้บริหารหน่วยงาน และสถานศึกษาในจังหวัดเพชรบูรณ์

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเพชรบูรณ์ ได้สอบถามความเห็นของผู้บริหารส่วนราชการ หน่วยงาน และสถานศึกษา จำนวน 346 คน จากการประชุมปฏิบัติการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา (SDG4) จังหวัดเพชรบูรณ์ ในวันที่ 4 กรกฎาคม 2568 โดยมีความเห็นในการจัดการศึกษาของจังหวัดเพชรบูรณ์ ดังนี้

1) ข้อเสนอเชิงนโยบายของผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบูรณ์ (นายศรีณู มีทองคำ) ประธานกรรมการศึกษาธิการจังหวัดเพชรบูรณ์

นายศรีณู มีทองคำ ผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบูรณ์ ประธานกรรมการศึกษาธิการจังหวัดเพชรบูรณ์ ได้กล่าวว่าเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) เป็นชุดเป้าหมายการพัฒนาระดับโลก ที่มีทั้งหมด 17 เป้าหมาย (Goals) ภายใต้หนึ่งเป้าหมายจะประกอบไปด้วยเป้าหมายย่อย ๆ ที่เรียกว่า เป้าหมายย่อย (Targets) ซึ่งมีจำนวนทั้งหมด 169 เป้าหมายย่อย และพัฒนา ตัวชี้วัด (Indicators) จำนวน 232 ตัวชี้วัด (ทั้งหมด 244 ตัวชี้วัดแต่มีตัวที่ซ้ำ 12 ตัว) โดยจังหวัดเพชรบูรณ์ ก็ต้องดำเนินการขับเคลื่อนให้เป็นไปตามเป้าหมาย SDGs ทั้ง 17 เป้าหมายด้วยเช่นกัน โดย เป้าหมาย ทั้ง 17 เป้าหมาย ก็จะมีส่วนราชการต่างๆ รับผิดชอบไปตามภารกิจและบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานนั้นๆ เช่น ในวันนี้ จะเป็นการประชุม สร้างการรับรู้

ทิศทางการจัดการศึกษาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน SDG4 ซึ่งเป็นด้านการศึกษา ซึ่งทางทุกท่านที่เข้าร่วมประชุมในวันนี้ล้วนเป็นผู้บริหารหน่วยงานทางการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรที่เกี่ยวข้องทางการศึกษาทั้งสิ้น

การสร้างการรับรู้กับประชาชน ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องถือว่าเป็น กลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาจังหวัด โดยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน

แผนพัฒนาจังหวัดเพชรบูรณ์ เน้นให้ประชาชนในจังหวัดเพชรบูรณ์ มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นในทุกมิติ ด้าน เศรษฐกิจ รายได้ความสะอาดของถนนหนทาง การบริหารจัดการขยะ แหล่งท่องเที่ยว แหล่งน้ำที่สะอาดและเพียงพอต่อการอุปโภค บริโภค โดยเฉพาะจังหวัดเพชรบูรณ์เป็นพื้นที่เกษตรกรรม มีพืชเศรษฐกิจ เช่น มะขาม ข้าวโพด ข้าวไร้ลิ้มผั่ว และอื่นๆที่เป็นพืชผลทางการเกษตรที่มีมูลค่า สามารถสร้างงานสร้างรายได้ให้กับประชาชนชาวเพชรบูรณ์ อย่างมาก อยากให้ ชาวจังหวัดเพชรบูรณ์ช่วยกันพัฒนา สินค้าเกษตร ให้มีคุณภาพ สะอาดปลอดภัย ได้มาตรฐาน สามารถส่งออกไปจำหน่าย ทั้งในและต่างประเทศได้ เป็นการสร้างชื่อเสียงให้จังหวัดเพชรบูรณ์ด้วย

ประเด็นด้านการท่องเที่ยว จังหวัดเพชรบูรณ์ของเราเป็นเมืองท่องเที่ยว ที่มีภูมิอากาศและแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงและมีนักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยวมากมาย ปีละหลายล้านคน อยากให้จังหวัดเพชรบูรณ์ มีการพัฒนาคุณภาพ ด้านการท่องเที่ยวให้มีความน่าสนใจ สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งในและเทศให้เข้ามาท่องเที่ยวที่จังหวัดเพชรบูรณ์อย่างต่อเนื่อง (มาซ้ำ) มาแล้วอยากมาอีก สร้างจุดขายและจุดที่น่าสนใจแหล่งท่องเที่ยวใหม่ ๆ

เป้าหมายของการพัฒนาจังหวัด ดินแดนแห่งความสุขของคนอยู่และผู้มาเยือน โดยเน้นให้คนเพชรบูรณ์สุขภาพดี มีความสุข มีระบบการขนส่งที่สะดวก มีแหล่งน้ำเพียงพอ มีปัจจัยพื้นฐานที่จะเอื้อให้ชีวิตมีความสุข ไม่มีภัยธรรมชาติ และส่งผลให้ผู้มาเยือนอื่นได้รับความสะดวกสบาย จากแหล่งท่องเที่ยวที่สะอาด มีความแปลกใหม่ สามารถซื้อสินค้าได้อย่างมีคุณภาพ มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

นอกจากนี้ ผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบูรณ์ ฝากไว้ 3 ประเด็น ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านการศึกษา

1) ปัญหายาเสพติด บุหรี่ไฟฟ้า ในสถานศึกษา มาตรการการป้องกันและปราบปราม การค้า โดยร่วมมือกับปกครอง ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้นำฝ่ายปกครองในพื้นที่ เพราะปัจจุบัน บุหรี่ไฟฟ้ามีการแพร่ระบาดและสามารถหาซื้อได้ง่ายผ่านช่องทางต่างๆได้ง่าย โดยเฉพาะซื้อผ่านมือ ออนไลน์ได้ทุกที่ทุกเวลา จึงอยากให้พวกเราช่วยกัน ป้องกันและช่วยดูแลเด็กและเยาวชน ให้ห่างไกลจาก ยาเสพติด

2. การสร้างลักษณะนิสัย เรื่อง ขยะ และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม (สถานศึกษาปลอดขยะ) การคัดแยกขยะในชุมชน สถานศึกษาและขยะครัวเรือน

3. ภูมิปัญญาท้องถิ่น การสร้างอัตลักษณ์ ภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น ลูกพ้อขุนผาเมือง เสียดสะกล้าหาญ ชาญฉลาด การพูดภาษาพื้นบ้าน การแต่งกายเชิงอัตลักษณ์ การสร้างมรดกเทศก์อาสา เป็นต้น

กล่าวโดยสรุปประเด็นที่ ผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบูรณ์ ประธานกรรมการศึกษาธิการจังหวัดเพชรบูรณ์ ใช้แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ ที่เชื่อมโยงกับแผนพัฒนาจังหวัดที่ความต้องการของพื้นที่และเป้าหมายทุกระดับ เป็นหลักในการขับเคลื่อนและจัดการศึกษา รวมถึงเน้นการปลูกฝังให้ผู้เรียนมีความรู้ในการป้องกันปัญหาเสพติด การสร้างลักษณะนิสัยในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และภูมิปัญญาท้องถิ่น

2) ข้อเสนอเชิงนโยบายของคณะทำงานข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเพชรบูรณ์ ได้ดำเนินการประชุมคณะทำงาน ข้อมูลสารสนเทศ ด้านการศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ เมื่อวันที่ 18 สิงหาคม 2568 โดยในที่ประชุมได้มีการวิเคราะห์สภาพปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษาและข้อมูลความซ้ำซ้อนของข้อมูลนักเรียนรายบุคคล ที่ประชุมจึงมีมติเสนอข้อเสนอในเชิงนโยบายเสนอต่อผู้บริหารระดับสูงในการใช้ ระบบข้อมูล สารสนเทศ ของนักเรียน ครูและ

บุคลากรทางการศึกษาในระบบเดียว ที่สามารถใช้ได้ในทุกกระทรวง และส่วนราชการที่จัดการศึกษาให้มีความเป็นหนึ่งเดียว ลดความซ้ำซ้อนของปัญหาข้อมูล และเพิ่มความถูกต้องน่าเชื่อถือของข้อมูล

3) ผลความคิดเห็นในการพัฒนาการศึกษาของจังหวัดเพชรบูรณ์

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเพชรบูรณ์ ได้สอบถามความเห็นของผู้บริหารส่วนราชการ หน่วยงาน และสถานศึกษา จำนวน 346 คน จากการประชุมปฏิบัติการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา (SDG4) จังหวัดเพชรบูรณ์ ในวันที่ 4 กรกฎาคม 2568 โดยมีผลการศึกษาความต้องการในภาพรวม ดังนี้

ตารางผลความคิดเห็นในการพัฒนาการศึกษาของจังหวัดเพชรบูรณ์ โดยรวม

ยุทธศาสตร์	ประเด็นการพัฒนา	จำนวน ผู้แสดง ความเห็น	ร้อยละ	ลำดับ
3	การอ่าน-การเขียน การอ่านหนังสือแตก คติวิเคราะห์และ คำนวณได้	54	15.61	1
2	ส่งเสริมโอกาสการเข้าถึงทางการศึกษาทุกระดับ ทุกประเภท	35	10.12	2
1	การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงต่อสถาบันหลัก/ ภัยคุกคามทุกรูปแบบ	27	7.80	3
3	การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อประโยชน์ต่อการจัดการศึกษา	26	7.51	4
5	การศึกษาเพื่อการมีงานทำ/ทักษะด้านอาชีพ	26	7.51	5
1	การสืบสานศาสตร์พระราชา /พระบรมราโชบาย/ พระราชดำริด้านการศึกษา	25	7.23	6
3	การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้	21	6.07	7
1	การจัดการสภาพแวดล้อม การจัดการขยะ ภายในหน่วยงานและสถานศึกษา	19	5.49	8
3	การพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21 (3R8C)	16	4.62	9
3	ทักษะดิจิทัล / เทคโนโลยี	13	3.76	10
3	การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	10	2.89	11
3	การจัดการศึกษาปฐมวัยให้ผู้เรียนมีพัฒนาการสมวัย	10	2.89	12
2	โรงเรียนคุณภาพประจำตำบล/โรงเรียนคุณภาพชุมชน/ โรงเรียนดีใกล้เมือง/การบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก	9	2.60	13
3	การส่งเสริมพหุปัญญาหรือความสามารถพิเศษของผู้เรียน	9	2.60	14
2	ความเท่าเทียมทางการศึกษา ทางเพศทางกายภาพ	9	2.60	15
4	การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา	7	2.02	16
3	ทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ (O-NET/ N-NET/V-NET)	6	1.73	17
6	การบริหารจัดการศึกษาของหน่วยงานทางการศึกษาแบบมี ส่วนร่วมและธรรมาภิบาล	5	1.45	18
6	ระบบบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากร ทางการศึกษา	4	1.16	19

ยุทธศาสตร์	ประเด็นการพัฒนา	จำนวน ผู้แสดง ความเห็น	ร้อยละ	ลำดับ
5	การเกษตรปลอดภัย/การท่องเที่ยวของจังหวัด	4	1.16	20
5	สมรรถนะตามมาตรฐานวิชาการหรือวิชาชีพ ของผู้จบ ปวช.-ปวส.	4	1.16	21
3	คุณลักษณะผู้เรียนจังหวัดเพชรบูรณ์	3	0.87	22
6	การป้องกันและแก้ไขการทุจริตและประพฤติมิชอบ	2	0.58	23
5	ส่งเสริมให้ผู้เรียนเข้าศึกษาระดับอาชีวศึกษาเพิ่มขึ้น	1	0.29	24
3	การปรับเปลี่ยน เสริมสร้างค่านิยม วัฒนธรรม	1	0.29	25
รวม		346	100	

จากตารางพบว่าความคิดเห็นในการพัฒนาการศึกษาหรือแก้ปัญหาทางการศึกษาของจังหวัดเพชรบูรณ์จากการสำรวจความคิดเห็น จำนวน 346 คน มีความต้องการในการพัฒนาหรือแก้ปัญหามากที่สุด ได้แก่ 1) การอ่าน-การเขียน การอ่านหนังสือแตก คิดวิเคราะห์และคำนวณได้ (ร้อยละ 15.61) 2) ส่งเสริมโอกาสการเข้าถึงทางการศึกษาทุกระดับทุกประเภท (ร้อยละ 10.12) 3) การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงต่อสถาบันหลัก/ ภัยคุกคามทุกรูปแบบ (ร้อยละ 7.80) 4) การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อประโยชน์ต่อการจัดการศึกษา (ร้อยละ 7.51) 5) การศึกษาเพื่อการมีงานทำ/ทักษะด้านอาชีพ (ร้อยละ 7.51) ตามลำดับ โดยมีความคิดเห็นในการพัฒนาหรือแก้ปัญหาน้อยที่สุดตามลำดับ ดังนี้ 1) ประเด็นจำนวน 3 ประเด็น ได้แก่ 1) การปรับเปลี่ยนเสริมสร้างค่านิยม วัฒนธรรม (ร้อยละ 0.29) 2) ส่งเสริมให้ผู้เรียนเข้าศึกษาระดับอาชีวศึกษาเพิ่มขึ้น (ร้อยละ 0.29) 3) การป้องกันและแก้ไขการทุจริตและประพฤติมิชอบ (ร้อยละ 0.58) ตามลำดับ

4) ข้อเสนอเชิงนโยบายในการพัฒนาการศึกษาของจังหวัดเพชรบูรณ์

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเพชรบูรณ์ ได้สอบถามความเห็นของผู้บริหารส่วนราชการ หน่วยงาน และสถานศึกษา จำนวน 346 คน จากการประชุมปฏิบัติการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษา (SDG4) จังหวัดเพชรบูรณ์ ในวันที่ 4 กรกฎาคม 2568 โดยสรุปข้อเสนอเชิงนโยบาย ดังนี้

4.1) การบริหารจัดการศึกษาและปรับปรุงหลักสูตร

ประเด็นที่เสนอ: ปรับปรุงโครงสร้างบริหารจัดการให้ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ รวมถึงปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานในศตวรรษที่ 21 เช่น 1) พัฒนาทักษะการอ่าน การเขียน การคิดเลข และการคิดวิเคราะห์เป็นพื้นฐาน 2) ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ครอบคลุมทุกช่วงวัย 3) ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาในโรงเรียนขนาดเล็กและพื้นที่ห่างไกล 4) จัดสรรงบประมาณและทรัพยากรอย่างทั่วถึง โดยเฉพาะกลุ่มด้อยโอกาส 5) จัดระบบการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กให้มีความชัดเจนและมีคุณภาพ

ผลลัพธ์ที่ชัดเจน:

ผู้เรียน: ได้เรียนรู้ในหลักสูตรที่ทันสมัย มีทักษะที่เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน เช่น ทักษะด้านดิจิทัล ภาษาต่างประเทศ การคิดวิเคราะห์ และการทำงานร่วมกับผู้อื่น

ประชาชน: มีบุคลากรที่มีคุณภาพ พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ของสังคม

ความเป็นไปได้: สามารถทำได้จริง โดยการจัดตั้งคณะกรรมการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อปรับปรุงหลักสูตร และจัดสรรงบประมาณสำหรับพัฒนาหลักสูตรใหม่ให้สอดคล้องกับยุคปัจจุบัน

4.2) การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา

ประเด็นที่เสนอ: พัฒนาทักษะของครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความเชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมการสอน รวมถึงส่งเสริมให้ครูใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ ในหลายประเด็นเช่น 1) พัฒนาทักษะครูในศตวรรษที่ 21 (3R8C, Digital literacy, Active learning) 2) ยกระดับทักษะดิจิทัล และการใช้ AI ในการจัดการเรียนรู้ 3) ลดภาระงานที่ไม่จำเป็น เพื่อให้ครูมีเวลาในการสอนและพัฒนาผู้เรียน 4) สนับสนุนครูต่างชาติที่มีคุณภาพเพื่อพัฒนาภาษาอังกฤษ และ 5) สร้างเครือข่าย PLC และการอบรมครูอย่างต่อเนื่อง เป็นต้น

ผลลัพธ์ที่ชัดเจน:

ผู้เรียน: ได้รับการสอนจากครูที่มีคุณภาพและมีความเข้าใจในเรื่องเทคโนโลยี ซึ่งช่วยให้การเรียนรู้มีความน่าสนใจและทันสมัยมากขึ้น

ประชาชน: มีบุคลากรทางการศึกษาที่มีความสามารถในการสร้างคนรุ่นใหม่ให้มีศักยภาพสูงขึ้น

ความเป็นไปได้: สามารถทำได้จริง โดยการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษาเป็นประจำ และจัดสรรงบประมาณเพื่อจัดหาเครื่องมือและอุปกรณ์ที่จำเป็นในการพัฒนาการเรียนการสอน

4.3) การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม

ประเด็นที่เสนอ: นำเทคโนโลยีและนวัตกรรมเข้ามามีใช้ในการบริหารจัดการและการเรียนการสอน รวมถึงการสร้างระบบฐานข้อมูลการศึกษาเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจเชิงนโยบาย รวมถึงโครงสร้างด้านเทคโนโลยีดิจิทัล เช่น 1) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ICT และอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงทุกโรงเรียน 2) จัดตั้งระบบกลาง LMS, คลังสื่อดิจิทัล, และแพลตฟอร์มการเรียนออนไลน์ของจังหวัด 3) แจกอุปกรณ์เรียนรู้ดิจิทัลสำหรับนักเรียนที่ขาดแคลน 4) พัฒนาทักษะดิจิทัลครูและนักเรียน (Coding, AI, Data literacy) 5) ขับเคลื่อนโรงเรียนดิจิทัล (Smart School, Coding School)

ผลลัพธ์ที่ชัดเจน:

ผู้เรียน: เข้าถึงแหล่งข้อมูลการเรียนรู้ที่หลากหลายผ่านแพลตฟอร์มดิจิทัล รวมถึงการเรียนรู้แบบออนไลน์ที่สามารถเรียนได้ทุกที่ทุกเวลา

ประชาชน: เข้าถึงข้อมูลการศึกษาเพื่อเป็นประโยชน์ในการศึกษาต่อในระดับสูงหรือพัฒนาทักษะเฉพาะด้านได้ด้วยตนเอง

ความเป็นไปได้: สามารถทำได้จริง โดยการจัดสรรงบประมาณเพื่อพัฒนาแพลตฟอร์มการเรียนรู้และระบบฐานข้อมูล รวมถึงการสนับสนุนให้สถานศึกษาทุกแห่งมีโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีที่เหมาะสม

4.4) การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning)

ประเด็นที่เสนอ: ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับประชาชนทุกช่วงวัย ตั้งแต่เด็กไปจนถึงผู้สูงอายุ โดยใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ รวมถึงการดำเนินงานจัดการศึกษา 1) ส่งเสริมการจัดการสิ่งแวดล้อม การจัดการขยะ และการรีไซเคิลในสถานศึกษา 2) นำภูมิปัญญาท้องถิ่นและศาสตร์พระราชาสู่หลักสูตรและการเรียนรู้ 3) พัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เน้นอัตลักษณ์ชุมชน ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม 4) ใช้การศึกษาเป็นกลไกสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงเรียนรู้และเศรษฐกิจฐานราก

ผลลัพธ์ที่ชัดเจน:

ผู้เรียน: สามารถเข้าถึงแหล่งความรู้ได้ตลอดเวลา ไม่ว่าจะเป็นคอร์สเรียนออนไลน์ ห้องสมุดดิจิทัล หรือศูนย์การเรียนรู้ชุมชน เพื่อพัฒนาทักษะใหม่ ๆ ได้ตามต้องการ

ประชาชน: มีโอกาสในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องเพื่อปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงของโลก และเพิ่มโอกาสในการทำงานหรือสร้างอาชีพใหม่ ๆ

ความเป็นไปได้: สามารถทำได้จริง โดยการจัดสรรงบประมาณเพื่อสร้างแพลตฟอร์มการเรียนรู้แบบเปิด (MOOCs) ร่วมกับสถาบันการศึกษาชั้นนำ หรือสถาบันอื่นๆ และจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ในชุมชนที่สามารถเข้าถึงอินเทอร์เน็ตได้

4.5) การสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับภาคเอกชน

ประเด็นที่เสนอ: สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับภาคเอกชนและอุตสาหกรรมต่าง ๆ เพื่อร่วมกันพัฒนาหลักสูตร และจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน รวมถึง

- 1) การให้หน่วยงานการศึกษาระดับจังหวัดให้บทวนบาบาทหน้าที่เพื่อความเป็นเอกภาพ
- 2) พัฒนาระบบติดตามและประเมินผลด้วยข้อมูล (Data-driven policy, Dashboard)
- 3) สร้างความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายท้องถิ่น ภาครัฐกิจ และชุมชน และ
- 4) กำหนดนโยบายที่มีความต่อเนื่องในทุกระดับและสอดคล้องกับสถานการณ์โลก เป็นต้น

ผลลัพธ์ที่ชัดเจน:

ผู้เรียน: ได้รับประสบการณ์จริงจากการฝึกงานหรือโครงการร่วมกับบริษัทต่าง ๆ ซึ่งช่วยเตรียมความพร้อมก่อนเข้าสู่ตลาดแรงงาน

ประชาชน: มีความเชื่อมั่นในคุณภาพของบุคลากรที่จบการศึกษา เพราะได้ผ่านการเรียนรู้จากหลักสูตรที่ได้รับการออกแบบร่วมกับผู้เชี่ยวชาญจากภาคอุตสาหกรรมโดยตรง

ความเป็นไปได้: สามารถทำได้จริง โดยการจัดทำบันทึกความเข้าใจ (MOU) กับบริษัทชั้นนำในอุตสาหกรรมต่าง ๆ และจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนกิจกรรมหรือโครงการที่เกิดขึ้นจากความร่วมมือ

4.6) การส่งเสริมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะแห่งอนาคต

ประเด็นที่เสนอ: นอกเหนือจากความรู้ทางวิชาการ ควรส่งเสริมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะแห่งอนาคต เช่น การคิดเชิงวิพากษ์ (Critical Thinking), การแก้ปัญหาที่ซับซ้อน (Complex Problem Solving), และความคิดสร้างสรรค์ (Creativity) รวมถึงการสร้างทักษะด้านอาชีพ เช่น

- 1) ส่งเสริมการศึกษาเพื่อการมีงานทำ ทักษะอาชีพ และการเรียนรู้ตามสมรรถนะ
- 2) สนับสนุนการเรียนรู้อาชีพระหว่างเรียน (Work-integrated learning)
- 3) พัฒนาหลักสูตรอาชีพสอดคล้องกับเศรษฐกิจฐานราก เกษตรปลอดภัย การท่องเที่ยว และหัตถกรรม
- 4) พัฒนาแหล่งเรียนรู้และศูนย์ฝึกอาชีพที่สอดคล้องกับชุมชน

ผลลัพธ์ที่ชัดเจน:

ผู้เรียน: พัฒนาทักษะที่จำเป็นต่อการทำงานในอนาคต ทำให้สามารถปรับตัวและแก้ปัญหาได้ดีขึ้น ไม่ว่าจะเป็นงานในรูปแบบใด

ประชาชน: มีบุคลากรที่มีความสามารถในการคิดนอกกรอบ และสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อขับเคลื่อนประเทศต่อไปในอนาคต

ความเป็นไปได้: สามารถทำได้จริง โดยการปรับปรุงหลักสูตรให้มีวิชาเลือกที่เน้นทักษะเหล่านี้ และจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนกิจกรรมนอกหลักสูตรที่ช่วยพัฒนาทักษะดังกล่าว เช่น ค่ายนวัตกรรม หรือการแข่งขันทางวิชาการ

4.7) ด้านความมั่นคงและคุณธรรมในสถานศึกษา

ประเด็นที่เป็นปัญหาและข้อเสนอ: ปัญหาคือการขาดความตระหนักในเรื่องความมั่นคง คุณธรรม และจริยธรรมของเยาวชน ซึ่งอาจนำไปสู่ปัญหาสังคม เช่น ยาเสพติด หรือการกระทำผิดต่างๆ ข้อเสนอ คือ การบูรณาการเนื้อหาด้านความมั่นคง คุณธรรม และจริยธรรมเข้ากับหลักสูตรการเรียนการสอน โดยไม่เพียง แค่สอนเชิงทฤษฎี แต่เน้นการปฏิบัติจริงเพื่อสร้างจิตสำนึกที่ดี เช่น 1) ป้องกันและปราบปรามยาเสพติดใน สถานศึกษาอย่างจริงจังและยั่งยืน 2) จัดระบบความปลอดภัยรอบสถานศึกษา (ภัยสังคม มิฉฉฉฉ บุกหรือไฟฟ้า) 3) ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม พุทธธรรมศึกษา ความเป็นไทย และการรักษากฎบ้านเกิด และ 4) เน้นการพัฒนา ผู้เรียนทั้งด้านอารมณ์ สังคม และความสุข เป็นต้น

ผลลัพธ์ที่ชัดเจน:

ผู้เรียน: มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องผลกระทบของยาเสพติดและภัยคุกคามทางสังคมอื่น ๆ รวมถึงมีคุณธรรมจริยธรรมในการดำเนินชีวิต

ประชาชน: สังคมโดยรวมมีความปลอดภัยมากขึ้น เนื่องจากเยาวชนมีภูมิคุ้มกัน ที่ดีและมีทัศนคติที่ถูกต้อง

สามารถทำได้จริง: สามารถทำได้จริงโดยการปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาในทุกระดับให้มี เนื้อหาเกี่ยวกับความมั่นคง คุณธรรม และการป้องกันยาเสพติดที่ทันสมัยและเข้าถึงง่าย โดยจัดสรรงบประมาณ สำหรับการจัดการกิจกรรมเชิงปฏิบัติการ เช่น ค่ายคุณธรรม หรือการร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกเพื่อสร้าง ความตระหนักรู้

สรุปข้อเสนอเชิงนโยบาย

จังหวัดเพชรบูรณ์ ได้ดำเนินการจัดการศึกษาและมีการสำรวจข้อเสนอเชิงนโยบายจากหน่วยงาน ทางการศึกษา สถานศึกษาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง จึงได้สรุปข้อเสนอเชิงนโยบาย ดังนี้

1. ใช้แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดเป็นเครื่องมือในการกำหนดเป้าหมายการศึกษา โดยใช้กลไกของ คณะกรรมการโดยเฉพาะคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด ขับเคลื่อนการจัดการศึกษา โดยเน้นการเสริมสร้าง ความมั่นคง ค่านิยม และภูมิปัญญาท้องถิ่น

2. ข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษาควรมีระบบข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาแบบกลางระบบ เดียวที่สามารถใช้งานได้ทุกกระทรวง ส่วนราชการ ลดปัญหาความซ้ำซ้อนของข้อมูล และข้อมูลนักเรียนที่เป็น ปัจจุบัน

3. ข้อเสนอเชิงนโยบายในการพัฒนาการศึกษาของจังหวัดเพชรบูรณ์ ในประเด็นสำคัญ ดังนี้ 1) การบริหารจัดการศึกษาและปรับปรุงหลักสูตร 2) การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา 3) การใช้เทคโนโลยี และนวัตกรรม 4) การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) 5) การสร้าง เครือข่ายความร่วมมือกับภาคเอกชน 6) การส่งเสริมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะแห่งอนาคต และ 7) ด้านความมั่นคง และคุณธรรมในสถานศึกษา